

## **A Terror Háza nemzeti emlékhellyé válik**

2003. március 19. 18:50

**MNO - Zsohár Melinda**

***Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum főigazgatója szerint a pengefal csak ürügy a támadásokra. Azt pedig nem érti, a kultusztárca minisztere, Görgy Gábor miként ítéli egyoldalúnak a múzeumot, hiszen nem is látta a kiállítást. A főigazgatónő az MNO vendégeként válaszolt kérdésekre.***

Tavalyi megnyitása óta viták keresztüzében áll a Terror Háza Múzeum, sőt, már előtte is politikai vélemények ütközőzónájába került a hírhedt Andrássy úti épület múltjának megidézése. Schmidt Mária főigazgató a kormányváltást követően a jelenlegi kormánykörök részéről is sok bírálatot kapott, munkáját nem annyira történész-szakmai szempontból értékelték, mint inkább aktuálpolitikai összefüggésben. Az MNO vendégül hívta a főigazgatónőt, aki a Fórumban válaszolt olvasóink kérdéseire.

A főigazgatónő kérdésre válaszolva elmondta, a baloldali elkötelezettségűek nem "tülekednek" azért, hogy kurátori tisztet tölthessenek be a Terror Háza Múzeumban. Az intézményt támogatják nyugat-európai és amerikai illetőségű magánszemélyek is. Ráday Mihályt mérsékelt szabaddemokrata politikusként aposztrofálta az egyik kérdező, Budapest elkötelezett városvédőjeként, értetlenül szemléli, miért támadja ő is a pengefalat. Schmidt Mária Ráday Mihály megnyilvánulásait nem kívánta kommentálni.

Nem hiszi, hogy a folyamatos támadások háttérében a múzeumi szakma vagy a kollégái állnának, sokkal inkább a politikai véleménykülönbség motiválja a szakmai ürüggyel kritizálókat, szögezte le. Biztató, hogy a múzeum jó úton halad afelé, hogy nemzeti emlékhellyé váljon, s ennél több nem is kívánható az ügy érdekében sem. A pengefalat semmiképpen nem lenne helyes lebontani, miként egy olvasó fölvetette – a kérdező szerint ezzel számos nemtelen támadás megelőzhető. A főigazgató leszögezte: a pengefal maga is jelkép, kimetszi a házat az Andrássy úti paloták sorából, mintegy gyászkeretbe foglalja. Mindazonáltal érvényes építési engedély birtokában helyezték el, s később vonták vissza azt. Ha nem lenne, a bírálók más kifogást találnának támadására Schmidt Mária szerint.

A sajtóban látott napvilágot a minap Görgy Gábor kultuszminiszter bírálata a Terror Háza Múzeumról; a miniszter egyoldalúnak ítéli a XX. századi magyar politikai terror bemutatását. Schmidt Mária maga is különösnek tartja, Görgy Gábor miként mulasztotta el egy éven át meglátogatni azt a gyűjteményt, amely az érdeklődés homlokterében áll,

ráadásul a tárcza felügyelete alá tartozik a múzeum. Nem érti, Görgey miként formálhat véleményt arról, amit soha nem látott.

Az egyik Fórum-levelező azt javasolta, jelenítse meg az inkvizíciót is a Terror Háza Múzeum. Schmidt Mária szerint nem túl eredeti az ötlet, már **Eörsi István** is javasolta ezt. Ám az Andrássy úti helyszín a XX. század két kegyetlen diktatúráját kívánta bemutatni, a magyar közelmúlttal kívánt ilyen módon szembenézésre készíteni valamennyiünket. A hely szelleme határozza meg a múzeum feladatát. Mintegy háromszázezren látogatták meg eddig a múzeumot, több vendégkönyv betelt a nagyon személyes hangú bejegyzésekkel.

Schmidt Mária rendszeresen kap gyalázkodó névtelen leveleket és telefonokat személy szerint is, számolt be, legutóbb egy borítékban borotvapengét küldtek neki, mondván: azzal vágnak mintát az arcába. Nemrégiben bombariadót rendeltek el, s ezen írás készültkor másodszor is bombatámadás fenyegetés miatt ürítették ki a házat.

Egy olvasó a főigazgatónő heves reakcióját idézte, midőn emlékeztette rá, hogy így nyilatkozott: "...lecsatolja a fegyvert, és lelövi, mint egy kutyát". Schmidt Mária elmondta, hogy ez egy interjú készítésekor hangzott el részéről, s elragadtatásában tette. Az inkriminált mondat azonban négy szemközt fogalmazódott meg, nem szánta nyilvánosságra, s úgy hitte, a magnó nem veszi a szöveget. Egyébként az illető bejáratos volt Schmidt Mária otthonába, joggal feltételezte róla, hogy csupán heves érzelemnyilvánításként könyveli el az illető is a kijelentést az őt és főként a múzeumot ért akkori heves támadások kapcsán is, amiként annak is számított. Ám a magnófelvétel a választási kampány idején Kovács László MSZP-s pártelnök asztalán landolt... Kutyája pedig van, egy magyar vizsla, fegyvere azonban nincs – tette hozzá Schmidt Mária az ügy felidézéséhez.

Egyik kérdező személyes élményéről számolt be, mely szerint zsidó barátja azért nem látogatja meg a Terror Házát, mert annak főigazgatója tagadja a holokausztot. Schmidt Mária képtelenségnek nevezte a megállapítást, s tudományos munkásságát ajánlotta figyelmébe a "barátnak". Ő már akkor foglalkozott a zsidóság életének és XX. századi tragédiájának feltárással, amikor az még Magyarországon tabunak számított. Publikációinak listájában tekintélyes hosszúságú sorok szólnak a tárgyról.

Bár titkos szavazással dönt a magyar nép az EU-hoz történő csatlakozásról, a főigazgatónő válaszolt az MNO Fórumán fölbukkant ez irányú kérdésre. Határozottan jelentette ki: igennel szavaz, mert "nem lehet kimaradni Európából